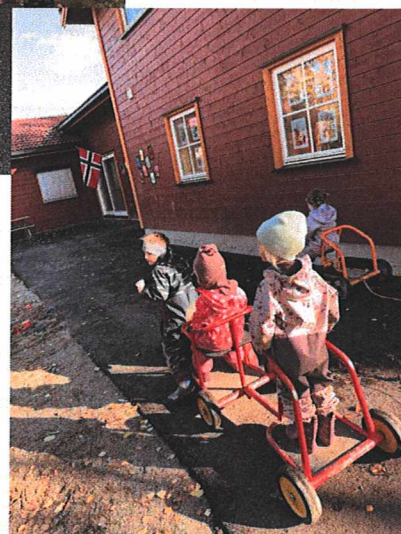
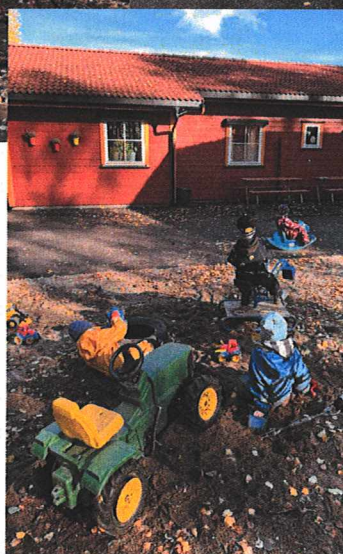
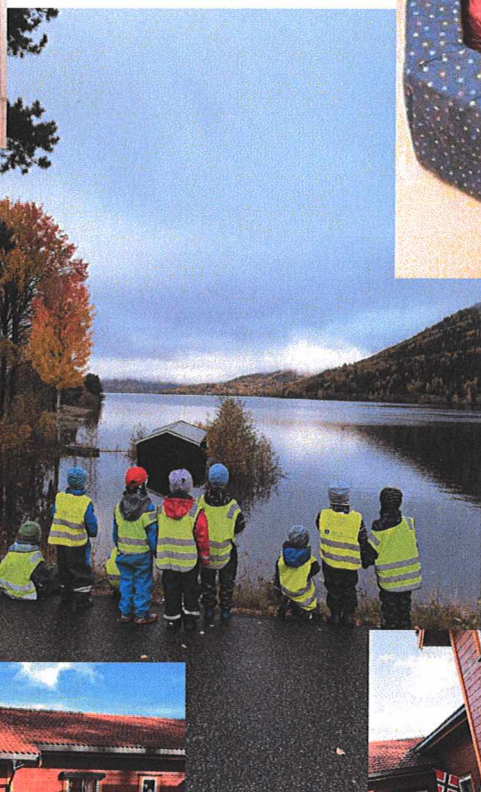
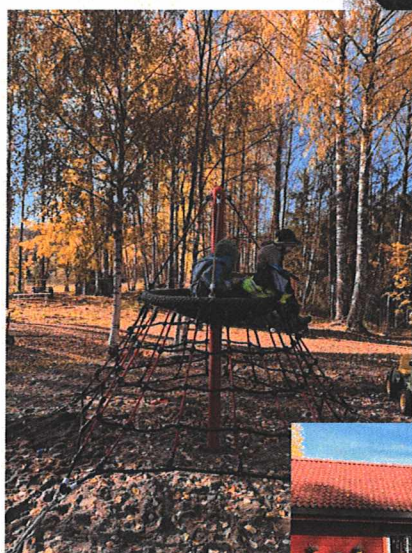
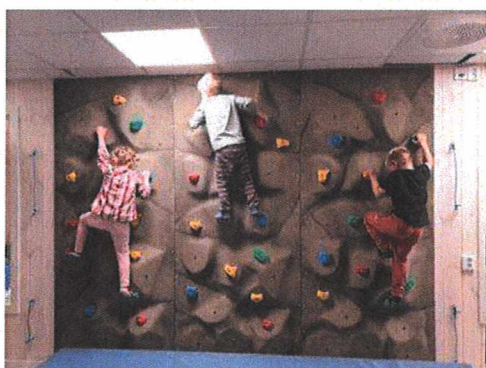

Noresund barnehage

pedagogisk plan

2020-2021

INNHALDSFORTEGNELSE FOR PEDAGOGISK PLAN NORESUND BARNEHAGE

- ✓ *Kort innledning ved styrer*
- ✓ *Illustrasjon av barnehagens visjon*
- ✓ *Rammeplanens 7 fagområder*
- ✓ *Tilknytning, omsorg og trygghet*
- ✓ *Barns medvirkning*
- ✓ *Danning*
- ✓ *Livsmestring og helse*
- ✓ *Bærekraftig utvikling*
- ✓ *Mobbing og inkludering*
- ✓ *«Læringsmiljøplakaten»*
- ✓ *Lek og lek som grunnlag for læring*
- ✓ *Språk og språkutvikling*
- ✓ *Sosial kompetanse og vennskap*
- ✓ *Sosiale kompetanseområder (vi øver på)*
- ✓ *Trafikksikker barnehage /kommune*
- ✓ *Overganger*

INNLEDNING TIL PEDAGOGISK PLAN FOR NORESUND BARNEHAGE

I Noresund barnehage har vi utarbeidet en **Pedagogisk Plan** i tillegg til **Årsplan**.

Den pedagogiske planen gir informasjon til leserne om barnehagens pedagogiske refleksjoner og daglige arbeid i forhold til **Lov om barnehager** og **Rammeplan 2017**.

Læringsmiljøprosjektet er avsluttet, nå er det implementeringen av alt vi har lært som gjelder. Det ble som avslutning av prosjektet laget en felles «**læringsmiljøplakat**» for barnehage /skole / sfo, og alle ansatte er forpliktet til å jobbe etter den.

Vi har laget en kort beskrivelse av hva mobbing i barnehage kan være, og fra januar 2021 kommer det sannsynligvis et tillegg i barnehageloven som pålegger handlingsplikt når situasjoner oppstår.

Noresund barnehage har i tillegg fokus på innholdet i :

- Krødsherad kommunes visjon – «Vertskap i verdensklasse»
- Vår egen visjon: «Vennskap, læring, lek og latter blir til slutt en samling skatter»
- Steg for steg
- Grønne og røde tanker

Det er også viktig for oss å bidra til trivsel, livsglede og mestring i hverdagen.

HVIS BARNET DITT SVARER AT DET «BARE HAR LEKT I BARNEHAGEN,» DA HAR DET KANSKJE:

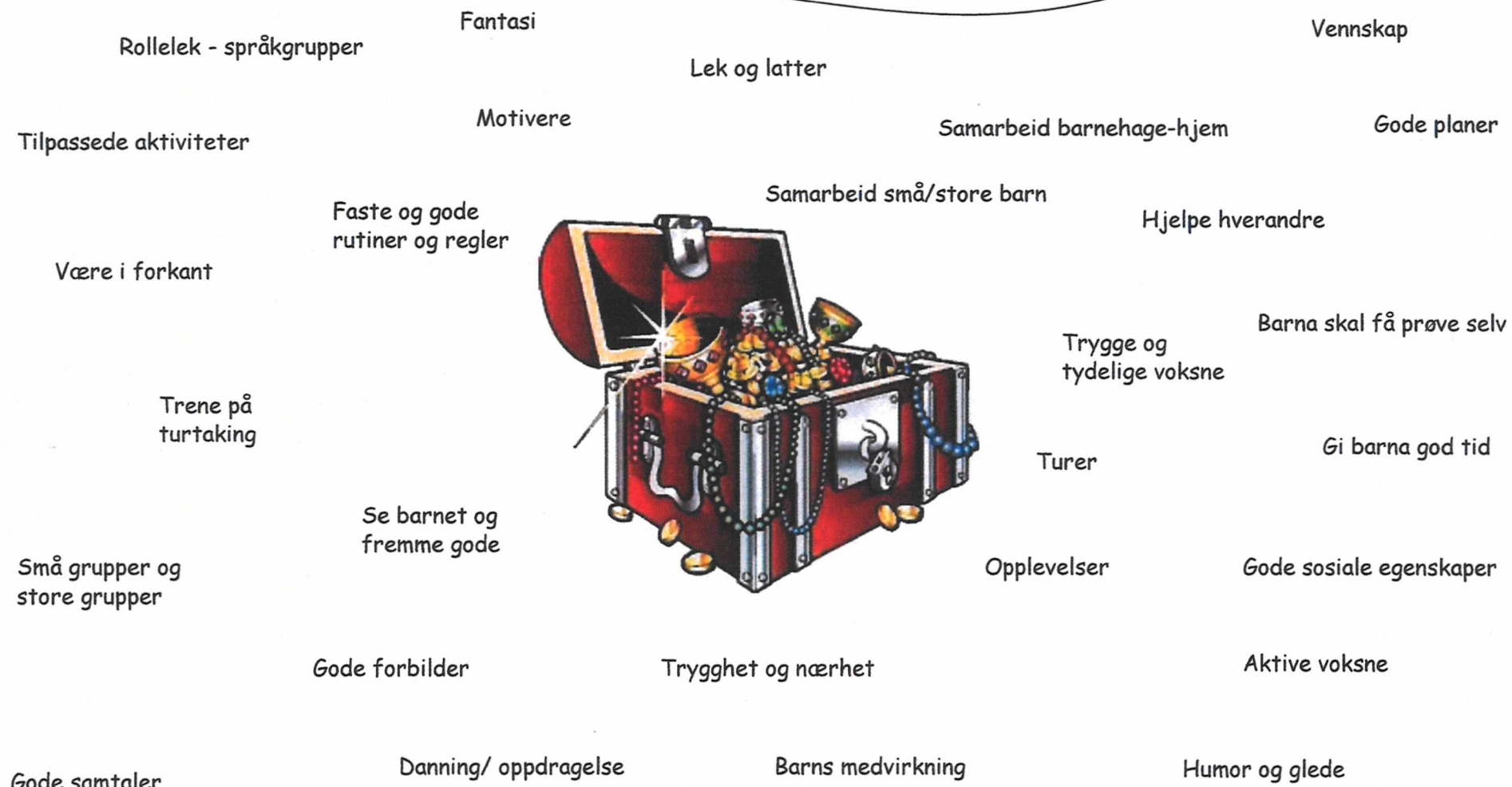
Øvd på å gi og ta	Hatt det gøy	Gjort seg nye erfaringer	Vist omsorg	
Fått omsorg	Vært nysgjerrig	Kranglet	Opplevd tid og rom	
Blitt utfordret av andre	Knyttet vennskap	Prøvd og feilet	Mestret situasjoner	
Utforsket noe nytt	Utviklet sosiale ferdigheter	Vist respekt		
Tatt ansvar	Opplevd trivsel og glede	Kjent på motgang	Vært kreativ	Hermet
Ventet på tur	Delt på leker	Kjent på trygghet og nærhet		
Brukt ulike sanser	Utfordret nye grenser	Vært selvstendig	Gjort egne valg	
Tatt ansvar	Blitt kjent med barn og voksne	Inkludert andre		
Opplevd gråt og latter	Funnet nye venner	Tatt initiativ	Sunget	
Bidratt med egne erfaringer	Brukt tall og bokstaver	Utforsket farger		

Noresund 01.10.20

Kari Kjensmo

NORESUND BARNEHAGE SIN VISJON:

Vennskap, læring, lek og latter,
blir til slutt en samling skatter !

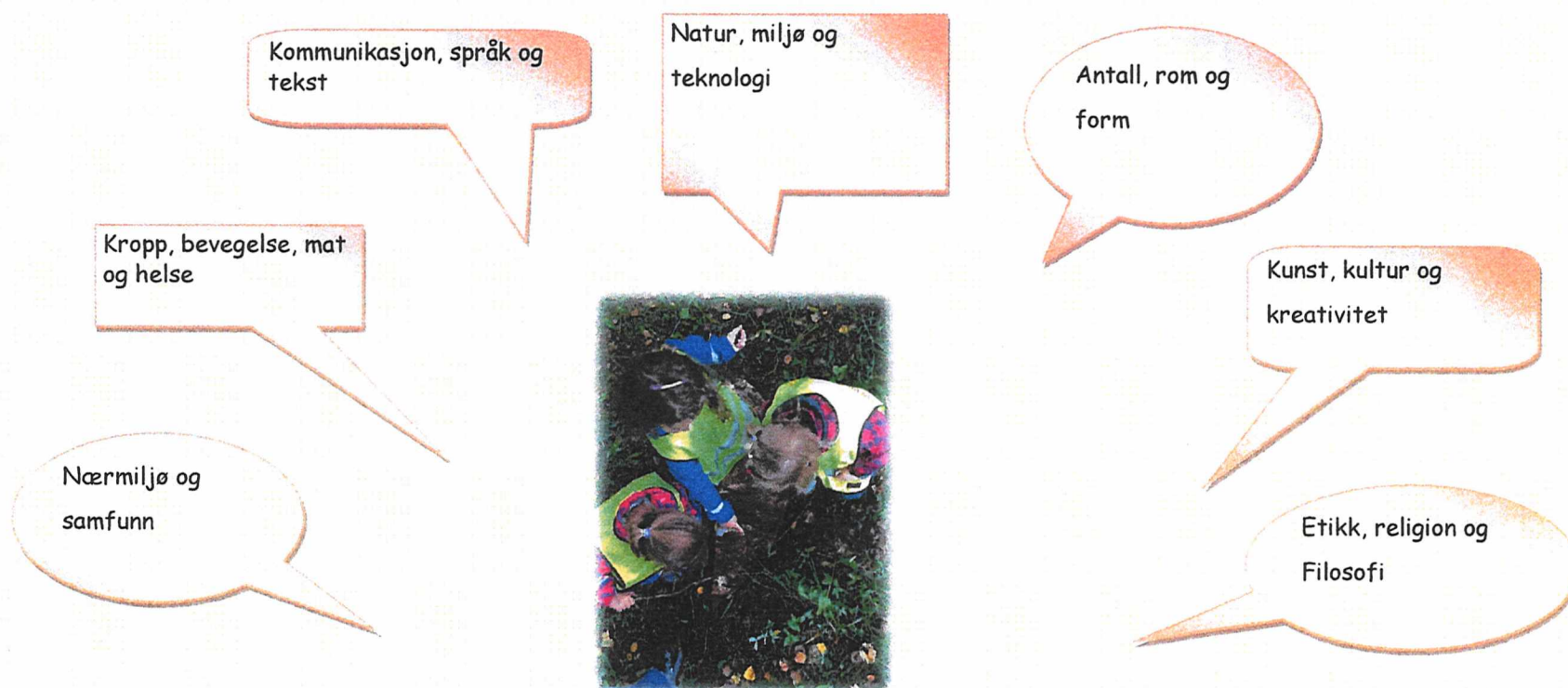
RAMMEPLANENS 7 FAGOMRÅDER

For å sikre at barnehagen har et variert og allsidig pedagogisk tilbud, er barnehagens innhold delt inn i sju fagområder som er sentrale for utforskning, opplevelse og læring. Fagområdene er i stor grad de samme som barna senere møter som fag i skolen. I løpet av den tiden barna går i barnehagen skal de ha gjort seg erfaringer med alle fagområdene. I forbindelse med hverdagsaktiviteter og prosjekter er det ofte flere fagområder representert samtidig. Vi lager årsplan for aldersgruppene vi har på de ulike avdelingene. Den viser hva vi vektlegger innenfor de fagområdene.

«Barnehagen skal se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold.(..) Barnehagen skal ta utgangspunkt i barnas engasjement og bidrag slik at arbeidet med fagområdene kan oppleves som en meningsfull og morsom del av barnas hverdag. Barnas interesse for fagområdene skal stimuleres.»

(R-17 s.47)

Barnehageloven §2: «Barnehagens innhold skal bygge på et helhetlig læringssyn, hvor lek og læring er sentrale deler. I tillegg er sosiale og språklig kompetanse samt sju fagområder viktige deler av barnehagens læringsmiljø.»

TILKNYTTNING, OMSORG OG TRYGGHET

*«Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel,
og for utvikling av empati og nestekjærlighet»*

(R-17 s.19)

«Personalet skal legge til rette for at barna kan knytte seg til personalet og til hverandre»

Barn har behov for å knytte seg til en eller flere voksne når de skal etablere seg trygghet i sin barnehagehverdag. Den voksne vil fungere som en trygg base, som barnet kan søke tilbake til om det føler seg utrygt. Etter hvert som barnet føler seg tryggere, vil det ha mindre behov for å ha den voksne i umiddelbar nærhet. Barn finner da andre trygge holdepunkter, som leker, rom og andre barn. Tilknytning handler om å hjelpe barna med vanskelige følelser og å støtte dem i lek og utforskning.

«Personalet skal sørge for at barn opplever trygghet, tilhørighet og trivsel i barnehagen»

Trygghet er viktig for at barna skal kunne utvikle seg positivt i et miljø og i et fellesskap. For at barna skal føle seg trygge, er det viktig med omsorg, lydhøre og tilstedeværende voksne.

«Personalet skal møte alle barn med åpenhet, varme og interesse og vise omsorg for hvert enkelt barn»

Alle barn i barnehagen skal oppleve å bli sett, hørt, forstått og respektert. De har rett på hjelp og støtte til det de har behov for. Omsorg skal prege alle situasjoner i barnehagehverdagen og komme til uttrykk i lek og læring, stell, måltider og påkledning. Det handler også om å gi barna varierte utfordringer og meningsfylte aktiviteter. Gjennom god omsorg styrkes barnas forutsetninger for å utvikle tillit til seg selv og andre.

BARNES MEDVIRKNING

«Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet»

«Barnehagen skal være bevisst på barnas ulike uttrykksformer og tilrettelegge for medvirkning på måter som er tilpasset barnas alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov.»

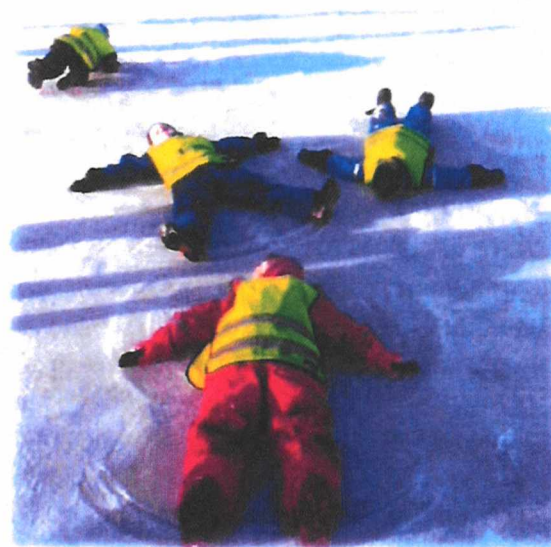
(R-17 s.27)

De yngste barna må kommunisere på andre måter enn gjennom tale, men de skal også bli sett og hørt, slik at de kan medvirke i sin egen hverdag. Her er det viktig at de ansatte i barnehagen gjør grundige observasjoner slik at alle barnas uttrykk og behov kommer frem. Medvirkning handler om å bli spurt, bli lyttet til og akseptert som kompetente barn. Barndommen er viktig og barn har rett til å uttrykke seg om egne meninger og ønsker.

Barna skal få medvirke i form av å kjenne på å få ansvar, men ikke overlates til et ansvar de ikke er klare til å håndtere. Da kan virkningen få en motsatt effekt enn det vi ønsker. Ved å gi barna små ansvarsområder og oppgaver vil det føre til tillit og en utvikling i barnets modenhet.

De ansatte i barnehagen skal ta barna på alvor og vise tydelig at deres meninger og uttrykk blir hørt og er av betydning. Dette bidrar til økt selvfølelse, og at barna føler seg betydningsfulle i barnehagen. Det er mye som skjer i en barnehage og mye som skal planlegges. Her er det viktig at barna får delta. På den måten vet barna bedre hva som skal skje, og kan forberede seg på den måten de måtte trenge.

Det er viktig at det skilles mellom medbestemmelse og medvirkning. Barna skal få ha meninger og bli lyttet til, men kan ikke overgå de voksnes avgjørelser i noen sammenhenger. De voksne vil det beste for barna, og det kan til tider oppleves som upopulære avgjørelser der og da. Den voksne skal være den ansvarsfulle og en trygghet for barnet, og være en person som barna ønsker å forholde seg til. Det er barnas møte med de voksne i barnehagen og organiseringen som er avgjørende for om medvirkning blir en del av hverdagen. Vi voksne skal være tilretteleggere og veileder for læring og fellesskap i samspill med barna.

DANNING

«Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskap.»

(R-17 s.21)

Vi er opptatt av at barna skal bli selvstendige, modige og nysgjerrige. De skal delta aktivt i et demokratisk fellesskap der hver enkelt blir hørt. Når vi setter fokus på dette er vi med på å støtte opp under barnas egen aktive selvdannelse. Både store og små mennesker trenger et fundament hvor de kan forstå seg selv og omgivelsene sine ut i fra. De skal kunne opptre som myndige, kreative og kunne lære seg å være kritiske til seg selv og til andre. Vi ser på dannelse som noe viktig.

Danning skjer ved at vi skaper rom til å være tenkende, nysgjerrige, spørrende og kritisk reflekterende. Å ivareta barndommens egenverdi skal ligge til grunn for hvordan vi jobber med læring og danning.

Det er viktig at vi er hyggelige mot hverandre, både barn, foreldre og personale

- Vi hilser og sier hei til hverandre
- Vi takker for maten
- Vi ber om unnskyldning
- Vi sier hadet når noen går
- Vi hjelper hverandre
- Vi trøster om noen er lei seg
- Vi venter på tur
- Vi holder hender
- Vi inkluderer hverandre
- Vi er bevisst vår rolle som forbilder

Noen viktige punkter i barns selvfølelse

- Jeg kjenner meg selv. Jeg får bekreftet mine tanker og følelser.
- Jeg er viktig. Andre tar meg på alvor
- Jeg er et godt menneske. Andre viser meg tillit
- Jeg er viktig for fellesskapet. Jeg får mulighet til å bidra
- Jeg er kompetent. Jeg får oppgaver jeg klarer å mestre.

LIVSMESTRING OG HELSE

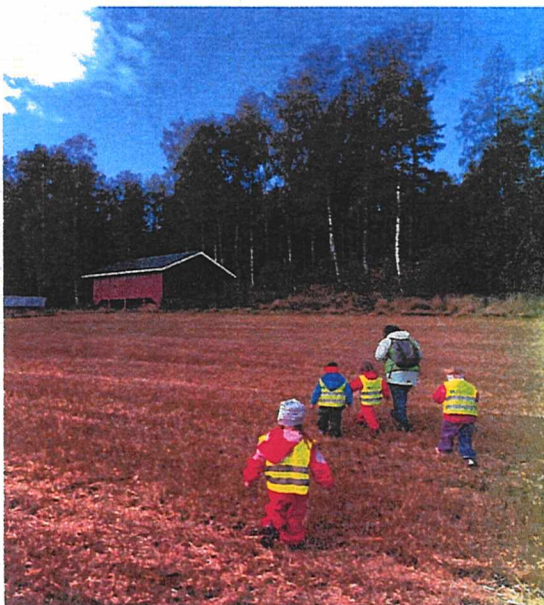
«Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing. Om et barn opplever krenkelser og mobbing, må barnehagen håndtere, stoppe og følge opp dette. Barnehagen skal være et trygt og utfordrende sted der barna kan prøve ut ulike sider ved samspill, fellesskap og vennskap. Barna skal få støtte til å mestre motgang, håndtere utfordringer og bli kjent med egne og andres følelser.» (R-17 s. 11.) Å se hele barnet er viktig! Barn skal lære at de er noe, ikke bare at de kan noe.

Å være robust betyr å ha motstandskraft, kunne holde ut og ikke gi opp, til tross for utfordringer. Si ifra og gjøre motstand, men også å høre på egne følelser og kjenne egen sårbarhet.

Å styrke barnets robusthet handler om å gi dem en indre struktur; en indre tro på at de er noe verdt og gi dem mot til å si nei og stå ved egne meninger.

Dette gjøres ved å: hjelpe barn til å leke, mestre og stimulere til nysgjerrighet. Fokuserer på prosessen mer enn resultatet. Skape balanse mellom trygghet og utfordring, og møte utfordringer innenfor trygge rammer. Hjelpe barnet med å finne handlingsmuligheter. Rammer og utfordringer som støtter utviklingen av selvhjelpenhet. Ved å ikke «pakke barna inn i bomull» - De må takle utfordringer, tåle nederlag og håndtere frustrasjoner. Kombinasjon av varme/nærhet og struktur - Autoritative voksne. Robuste barn er trygge på seg selv fordi de har lært å mestre motgang.

Det viktigste er å leke i barnehagen, samt å ha et bevisst personalet som hele tiden vurderer, veileder og handler etter barnas beste. Personalet skal møte alle barn med åpenhet, varme, interesse og vise omsorg for hvert enkelt barn. Barna deles inn i ulike gruppestørrelser og sammensetninger for å skape nye relasjoner, styrke vennskap og styrke barnas robusthet. Opplegg med sosial kompetanse, følelser og rollespill av oppståtte situasjoner som barna kan kjenne seg igjen i, samt eventyr med ulik moral er noe av det vi gjør. Barna vil oftest klare selv - spise selv, kle på seg selv, ta av bleia selv og klippe selv. Barna får mulighet til ro, hvile og avslapning i løpet av dagen. Mange sover, flere slapper av med smokken og kosen på matte med sanselys og rolig musikk til, mens de største finnes det best å hvile til rolig lek inne eller ute. Barna er glade i å være i bevegelse og liker fysiske utfordringer. Vi bruker gymsalen, er mye på tur og har nå fått vårt eget aktivitetsrom i barnehagen. Matlaging har vi også med barna, dette gir barna et grunnlag for å utvikle matglede og sunne spisevaner.

Bærekraftig utvikling i barnehagen

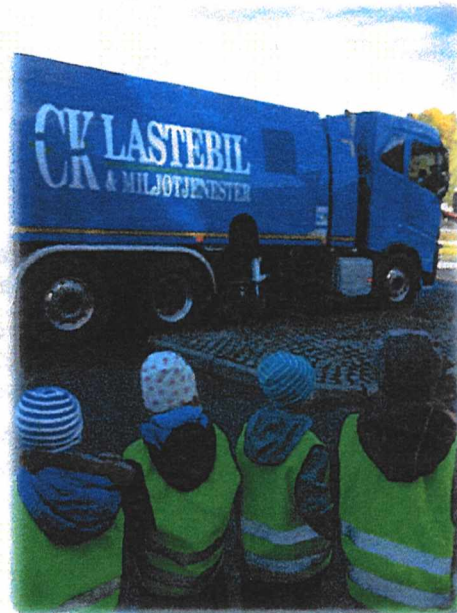
Rammeplanen sier at «barna skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen» (Rammeplanen, 2017).

Barnehagehverdagen er nesten hele dagen for barna, og derfor blir det barnehagens oppgave å fremme verdier, holdninger og hvordan danne et bærekraftig samfunn. Bærekraftig utvikling handler om mer enn å kaste søppel i riktig farget søppeldunk. Det omfatter naturen, økonomi og sosiale forhold. Det er en forutsetning å kunne ta vare på livet på jorden slik vi kjenner den.

I bunn og grunn handler bærekraftig utvikling om at vi mennesker som lever på jorden i dag skal få leve av jorden, og dekke sine behov. Samtidig skal vi mennesker bevare jorden på en slik måte som gjør at jorden ikke blir ødelagt, og lagt til rette for at fremtidige generasjoner skal få dekket sine behov. Oppskriften er å tenke langsiktig og å handle varer lokalt, nasjonalt og globalt, og dette skal barnehagen bidra til at ungene får en viss forståelse for. Hvis det ikke tas hensyn til jorden vår og ikke tenker over våre handlinger kan dette få konsekvenser for de fremtidige generasjonene.

Det er naturligvis ikke lett å ta alt dette inn over seg når man er i alderen 1-6 år. Ved å bruke enkle metoder, og i praksis utføre noe av det viktige innen bærekraftig utvikling, kan dette bidra til en viss forståelse og interesse for hvorfor dette er så viktig. Barna skal bruke naturen til utforskning og kroppslige utfordringer for å få en forståelse av hvordan vi skal bruke, og samtidig ta vare på miljøet og naturen. Vår viktigste oppgave er å hjelpe barna til å skape relasjoner eller forbindelser til omgivelsene.

«Lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen; og med dette fremme verdier for et bærekraftig samfunn».

- Naturopplevelser.
- Ta ansvar for fremtiden.
- Påvirke og medvirke.
- Opplive tilhørighet til naturen.
- Plukke søppel.
- Sortere søppel

MOBBING og INKLUDERING

«Alle barn og unge skal ha et godt og inkluderende oppvekst- og læringsmiljø med nulltoleranse for mobbing» - Manifest mot mobbing (2011-2014)
Barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap ved: «å forebygge, stoppe og følge opp diskriminering, utestenging, mobbing, krenkelser og uheldige samspillmønstre» (R-17 s 23)

Mobbing kan arte seg som: fysisk/psykisk plaging, trakassering, trusler, erting, negativ omtale, utestenging, krenkelser eller ignorering over tid.

Utestenging er nok den form for mobbing man oftest ser i barnehagen og som kan være STARTEN på det som utvikler seg videre når barna blir eldre. Foreldre og personalet må jobbe sammen for tilrettelegging for sammen å forebygge mobbing i Noresund barnehage.

Det er **ikke** mobbing ved vilkårlig erting, enkeltepisoder med krangling, utestenging, konflikter eller slåssing. Det er slik som foregår i barns lek og som oftest ordnes opp og avsluttes uten videre problemer for noen av partene i etterkant.

Eksempel:

- Når et barn sier eller gjør noe og ser at den andre blir lei seg, er det **ikke** mobbing når han/hun slutter med det han/hun sier eller gjør
- Det er derimot mobbing om barnet utnytter gråten eller sårbarheten og fortsetter sin atferd.

For å ta tak i utfordringer med utestengelse jobber barnehagen mye med **INKLUDERING**, det er viktig både for barn og voksne. Eksempler på inkludering kan være: tilhørighet, deltakelse i et fellesskap, bli sett og hørt, bli husket navnet på, at noen hilser på deg, inviterer deg med, snakker med og til deg. Barnas selvfølelse skal støttes, samtidig som de skal få hjelp til å mestre balansen mellom å ivareta egne behov og det å ta hensyn til andres behov (Rammeplanen, 2017).

Hvordan kan voksne i barnehagen eller hjemme hjelpe barn til å inkludere andre?

- Snakke med barn om følelser og empati- hvordan har du det når du ikke får være med å leke? Eller: Hvordan ville det vært for deg hvis Per kom og spurte om du ville være med å leke?

- Voksne må være gode rollemodeller, gå foran som et godt eksempel: Hilse på barn, voksne og andre foreldre i barnehagen, invitere andre barn og foreldre hjem, snakke positivt om andre barn og foreldre, delta i felles aktiviteter i barnehagen, inkludere alle i bursdager, og oppmuntre til å dele og være raus.

BARNEHAGENS ARBEID MOT MOBBING

Alle skal ha rett til et godt fysisk og psykososialt miljø som fremmer helse, trivsel og mestring (R-17 s. 11)

- Vi skal skape et miljø med nulltoleranse mot mobbing blant barn og voksne
- Vi skaffer oss økt kunnskap om forebygging og håndtering av mobbing- jfr Læringsmiljøprosjektet.
- Vi ønsker et godt og konstruktivt samarbeid med foreldrene, toveis kommunikasjon

EKSEMPLER PÅ HVA DET BETYR:

- Vi skal ha et miljø der alle blir møtt med varme, anerkjennelse og oppmuntring, barna skal oppleve seg selv som verdifulle
- Alle skal respekteres for den de er og alle skal oppleve glede og trygghet i barnehagen
- Vi skal ha et oppvekstmiljø som styrker barnas selvfølelse- og som gjør dem godt rustet til å møte verden utenfor (Rød tråd i hele utdanningsløpet gjennom Læringsprosjektet).
- Vi voksne **skal** til enhver tid forebygge, stoppe og følge opp krenkelser og utestengning og aktivt jobbe for at vi blir en sammensveiset og inkluderende gjeng av store og små i Noresund barnehage.

**Alle barn og unge i Krødsherad
skal oppleve et trygt og
inkluderende leke- og læringsmiljø**

- Jeg møter barn og voksne med et smil
- Jeg er tilstede for og ser hvert enkelt barn
- Jeg ønsker alltid barnets beste
- Jeg har fokus på barnets sterke sider og gode egenskaper
- Jeg er ærlig, inkluderende og tydelig overfor barn og voksne
- Jeg er en god rollemodell som er endringsvillig, inkluderende og omsorgsfull
- Jeg legger til rette for godt samarbeid med hjemmet gjennom lyttende, ærlige og positive møter
- Jeg lytter til hva barnet og foresatte forteller, og gjør noe med det
- Jeg tar tak i mobbing, utestengelse og annen krenkende atferd
- Jeg er bevisst på å gi alle en plass i fellesskapet

LEK - OG LEK SOM GRUNNLAG FOR LÆRING

«Barnehagen skal gi barn muligheter for lek, livsutfoldelse og meningsfylte opplevelser og aktiviteter» (Barnehageloven §2)

«Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek- alene og sammen med andre» (R-17 s.20)

Barna sosialiseres i leken. De lærer å forholde seg til andre, ta hensyn til hverandre, samarbeide mot felles mål, og de får erfaringer om hvilke sosiale spilleregler som gjelder i et fellesskap. Leken er kreativ og fantasifull, den utfordrer fysiske ferdigheter og den utvikler språk og kommunikasjonsevne. Gjennom leken oppleves mestringsglede hos hvert enkelt barn, og dette er viktig for utvikling av et godt selvbilde. I leken utforskes og bearbeides inntrykk og impulser fra omgivelsene. Leken gir dermed ny kunnskap og nye ferdigheter. Barns lek skal tas på alvor, og fokuset skal være å gi barna allsidige opplevelser og erfaringer slik at vi stimulerer og beriker lekens innhold.

Personalet skal :

- Organisere rom, tid og lekemateriale for å inspirere til ulike typer lek
- Bidra til at barna får felles erfaringer som grunnlag for lek og legge til rette for utvikling av leketemaer
- Fremme et inkluderende miljø der alle barna kan delta i lek og erfare glede i lek.
- Observere, analysere, støtte, delta i og berike leken på barnas premisser
- Veilede barna hvis leken medfører uheldige samspillsmønstre
- Være bevisst på og vurdere egen rolle og deltagelse i barnas lek
- Dele barna inn i små grupper, for å styrke vennskap, skape nye relasjoner, inkludering som igjen forebygger mobbing. Fantasi, kreativitet og leken styrkes ved mindre grupper.

Leken har en egenverdi, barn leker fordi det er moro
Leken gir barn opplevelser på godt og vondt
Leken utvikler kreativitet og fantasi
Leken stimulerer språk og begreper
Leken skaper vennskap og er øvelse i samspill
Leken gir barn oppfatning av seg selv
Leken lærer barn sosiale ferdigheter som å hevde seg selv, ta hensyn, gjøre avtaler, dele, hjelpe hverandre
Leken inneholder spenning, glede, sinne, skuffelse
Leken er frivillig og lystbetont og styres av barnet selv
Leken er viktig for videreføring av barnekulturen

Barns største læringsarena befinner seg i selve lekeprosessen, og læringen starter med leken!

Dette krever voksne som vekker nysgjerrighet og får barna til å stille spørsmål og undre seg i formelle og uformelle læringsprosesser.

For oss blir det da viktig å være bevisste voksne slik at barna utvikler seg i variert lek, og gjennom den skape gode læringsarenaer der alle gis like muligheter til å delta.

BARNES SPRÅKUTVIKLING

I barnehagen skal barna møte ulike språk, språkformer og dialekter gjennom rim, regler, sanger, litteratur og tekster fra samtid og fortid. Barnehagen skal bidra til at barn leker med språk, symboler og tekst og stimulere til språklig nysgjerrighet, bevissthet og utvikling.»

(R-17 s.47-48)

Småbarnsalderen er grunnleggende periode for utviklingen av språket. I Noresund barnehage vil vi vektlegge det å skape et språkstimulerende miljø for alle barn. Vi ønsker å oppmuntre barna til å lytte, samtale og leke med lyder, rim og regler. Sang er også en stor del av hverdagen for barna og dette er svært språkfremmende. Vi ønsker å gi dem et mangfold av eventyr, fortellinger og uttrykksformer som er med på å inspirere barna til å bruke språket i lek. Vi skal støtte barn som har ulike former for kommunikasjonsvansker, som er lite språklig aktive eller har noe forsinket språkutvikling. Vi skal la barn møte symboler som bokstaver og tall i daglige sammenhenger og støtte barns initiativ når det gjelder å telle, sortere, lese, eller til å gjenfortelle en fortelling.

Høytlesning vil også være i fokus i hverdagen. Vi jobber med hvilken litteratur vi tilbyr barna, vi leser i ulike settinger og i små og store grupper. Noen ganger er det dramatisering av en bok mens andre ganger kan det bli brukt konkrete. Det blir viktig for oss å prøve å formidle til dere foreldre hvilken litteratur vi bruker, for å komme med tips til aktuelle bøker. Vi anbefaler dere også å ta i bruk «bokkassa» som står i garderoben, dette er bøker barna kan låne med seg hjem fra biblioteket, og det er mye ny og spennende litteratur å finne. Høytlesning for barn er med på å styrke barnas språkutvikling og ordforråd.

«Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling.» (R-17 s.23)

I Noresund barnehage kan vi gjennom formell og uformell kartlegging av barnas språk, planlegge aktiviteter og lek, stimulere og veilede barna i tråd med barnas motivasjon og utvikling. Ikke minst har leken med jevnaldrende en betydning for barnas språkutvikling.

I det daglige beskriver den voksne det vi opplever sammen med barna, og vi oppfordrer barna til å sette ord på følelsene sine og til å bruke språket i konfliktsituasjoner. Av respekt for barnet er det viktig at vi setter oss på huk og prater med barnet på en måte som samsvarer med barnets eget språknivå. Vi retter ikke på barnets språklige svakheter men ønsker selv å være gode språklige rollemodeller.

Kartleggingsverktøyet TRAS brukes ved behov, snakkepakken og språkkista er noen av våre materialer i vårt daglige arbeid med barns språkutvikling.

SOSIAL KOMPETANSE OG VENNSKAP

Sosial kompetanse er nøkkelen til trivsel i fellesskapet i barnehagen, og beskrives som balansen mellom omtanke for andre og ivaretagelse av seg selv. Barn utvikler sosial kompetanse først og fremst i det daglige, uformelle samspillet med andre i hverdagen. I samspill med de voksne lærer barna hvordan de skal være mot hverandre. Dermed må de voksne bestrebe etter å forstå barnet og formidle hvilke handlinger som aksepteres, i tillegg må vi observere hvordan barna er mot hverandre, hvordan voksne er i samspill med barn og andre voksne.

Ved å arbeide målrettet mot å skape ett varmt og inkluderende sosialt miljø, er dette med på å forebygge utestengelse i lek og sosialt samvær. I barnehagen jobber vi aktivt for å etablere gode, trygge relasjoner, der personalet skal være anerkjennende og støttende er et grunnlag for utvikling av sosial kompetanse.

Voksnes tilstedeværelse i aktiviteter og deres veiledning i konflikter, kan styrke det enkelte barns tro på egne evner til å klare seg i ulike situasjoner. Personalet må bidra aktivt til å hjelpe barna å sette ord på sine tanker, meninger og følelser.

Sosial kompetanse er et stort begrep, Elliott og Gresham har forsket og arbeidet med sosial kompetanse i en årrekke, og kommet frem til at kjernekomponentene består av: samarbeid, selvheldelse, selvkontroll, empati og ansvarlighet. Dette vil gjøre det enklere for oss å jobbe målrettet i forhold til enkeltbarn og i forhold til det sosiale miljøet i barnegruppene.

Rammeplanen sier at:

«Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill. I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og å være i positivt sosialt samspill med barn og voksne. Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap. Barnas selvfølelse skal støttes, samtidig som de skal få hjelp til å mestre balansen mellom å ivareta egne behov og det å ta hensyn til andres behov.» (R-17 s.22-23)

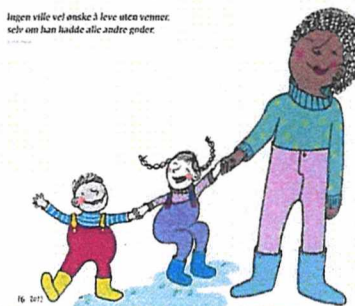
Å ha venner og føle seg viktig i et fellesskap har stor betydning for små barns barnehagehverdag. Vennskap og evnen til å ta vare på sine venner er noe av det viktigste barna kan ta med seg fra barnehagen. Det er vi voksne som har ansvar for å tilrettelegge slik at alle barn har noe og noen å leke med.

Vennskap handler om å respektere hverandre. Jeg er meg og du er deg. Venner anerkjenner hverandre og når de leker er alle med og bestemmer. De bytter på å bestemme og de kommer til enighet. Vennskap gir trygghet og muligheter. Trygghet for at du har noen nære rundt deg som du stoler på, og muligheter for ulike opplevelser og erfaringer med ulike mennesker. I barnehagen ønsker vi trygge barn som tar kontakt med hverandre. De leker sammen, de trøster hverandre og viser hverandre omsorg.

Vennskap i barnehagen

Ingen ville vel ønske å leve uten venner.
seir om han hadde alle andre gode.

Å få en venn og å være en venn er noe av det viktigste i et barns liv. Foreldre og personalet fremmer vennskap mellom små barn.

- **Vennskap** Hils på og prat med barn og foreldre du møter i barnehagen. Stem opp under barns vennskap. Vis at du liker barnets venner. prat med dem og snakker dem med på aktiviteter.
- **Høllenevne** Smått følelsesblanding og positivt når de andre i barnehagen. Vis beviset at opplevelser til barnet skal gjennopplives i den praksis.
- **Følelser for andre** Trei barnet i å smykke om følelser og om hvordan det oppleves å bli holdt utenfor og forsøptshandelen. Oppvarmte barnet til å dele og å være røpe.
- **Tilståelse** Oppvarmte barnet til å være på tur, og få og bytte på å bestemme i lek. Lær barnet god konflikthåndling.
- **Fellesarrangement** Ta initiativ til felles aktiviteter og opplevelser for barn, foreldre og ansatte i barnehagen.
- **Besøkt** Foreldre og personalet samarbeider om felles "regler" for utveksling til barndagsvenner, slik at egne barn beholder venner.
- **Avvikling av roller og forventninger** Foreldre og personalet samarbeider om hvordan de går fram for å hindre at enkeltbarn blir holdt utenfor eller påges.

SOSIALE KOMPETANSEOMRÅDER

Ansvarlighet:

- Jeg øver på å ta ansvar i å utføre oppgaver
- Jeg øver på å vise tillit til andre mennesker
- Jeg øver på å vise respekt for egne og andres eiendeler og arbeid

Selvhevdelse:

- Jeg øver på å ta kontakt og initiativ
- Jeg øver på å ha egne meninger og standpunkt
- Jeg øver på å be om hjelp og spørre om jeg lurer på noe

Selvkontroll:

- Jeg øver på å styre aggresjon, sinne og angst
- Jeg øver på å utsette egne behov
- Jeg øver på å endre handlingsmønsteret mitt så jeg ikke skader andre eller meg selv

Empati :

- Jeg øver på å vise omtanke
- Jeg øver på å lytte
- Jeg øver på å rose andre
- Jeg øver på å få evnen til innlevelse og forståelse
- Jeg øver på å respektere andres synspunkter og emosjoner

Samarbeid:

- Jeg øver på å vente på tur
- Jeg øver på å dele
- Jeg øver på å hjelpe andre
- Jeg øver på å følge regler og beskjeder

TRAFIKKSIKKER BARNEHAGE / KOMMUNE

Siden Krødsherad kommune høsten 2019 ble godkjent som trafiksikker kommune har vi laget en oversikt over hva vi konkret gjør

HVA GJØR VI?

Barnehagens trafikkopplæring integreres i hverdagens aktiviteter.

- Barna lærer trafikkregler for fotgjengere
- Barna bevisstgjøres om bruk av sansene i trafikken
- Barna lærer om bruk av sykkelhjelm, refleks og bilbelte

Barnehagen stiller krav til busselskap og drosjer om belter og trafiksikker atferd ved kjøp av transporttjenester

Noresund barnehage har rutiner, som er kjent for personalet, når det gjelder håndtering av uforutsette faresituasjoner og hendelser som kan oppstå på turer

Barnehagen har rutiner for å ivareta barnas sikkerhet ved barnehagens parkeringsplass og port. Årlig gjennomgang med personalet og foreldre.

Barnehagen påvirker foreldrene til å sikre barna på vei til og fra barnehagen. trafiksikkerhet er et årlig tema på foreldremøter

HVORDAN?

I Noresund barnehage er trafiksikkerhetsopplæringen en del av det pedagogiske opplegget. Voksne snakker om trafikkregler og hvordan vi skal oppføre oss ute på tur i trafikken. Barna lærer viktigheten av bruk av refleks og refleksvest, bruk av bilbelte og sykkelhjelm.

Ut fra barnas alder og utviklingstrinn bevisstgjøres barna på bruk av sansene, syn og hørsel, og sammen reflekterer vi over hva som kan være farlig når vi ferdes i trafikken. Noresund barnehage har materialet til det pedagogiske materialet om TARKUS. Noresund barnehage er medlem av Barnas trafikkklubb.

Den som bestiller transporttjenester etterspør sikkerhetsutstyr når buss / drosje bestilles

Noresund barnehage har «Beredskapsperm» med handlingsplaner og tiltakskort for ulike hendelser på tur. Beredskapspermen gjennomgås av alt personalet ved oppstart av nytt barnehageår. Alt personalet gjennomfører årlig trafiksikkerhetskurs som en del av SIKKERHETSROMMET

Personalet følger opp dette ved å si fra til foreldre hvis de ser avvik. Temaer til foreldremøte på høsten: bringe / hentesituasjoner, kjøremønster og parkeringsplassen. Bruk av bilbelte, barnestoler, barn alene i bil (OBS nøkkel) og barnehagens rutiner på tur. Personalet og foreldre som rollemodeller i trafikken, og hvordan voksne påvirker barn.

OVERGANGER

- **Oppstart i barnehagen**

Barna begynner i barnehagen som små vesener, de er avhengig av en voksenperson. Det er derfor viktig at vi som voksne møter barna på deres premisser, og viser trygghet og empati. Det er hovedsakelig satt av tre dager til tilvenning, hvor man første dag er her på et lite besøk med foreldre. Dagene etter prøver man kanskje å være litt alene, og dagene etter avtaler vi underveis. Det er viktig at vi tilpasser til hvert enkelte barns behov. Dere vil også få en «primærkontakt» som dere kan forholde dere til den første tiden, og som skal bli godt kjent med deres barn i oppstarten, Det er viktig at personalet i barnehagen skal:

«sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære»

(R-17 s.33)

- **Fra avdeling til avdeling**

Det skjer også overganger og forandringer i barnas liv når de bytter fra en avdeling til en annen innad i barnehagen. Her er det viktig at barnehagen legger godt til rette med flere besøk, og dager på den nye avdelingen før selve overgangen skjer. Det er også viktig å ha gode venner som man er trygg på, og gode voksen personer som ser barnas behov i en slik overgang. Vi jobber gjennom barnehageåret med aldersinndelte grupper. Noen alderskull har blitt delt på forskjellige avdelinger, men vi jobber derfor med at de skal holde kontakten gjennom året, ved å ha gruppedager som de ulike årskullene er sammen i en formiddags økt. Siden barnehagen ikke er større enn den er, er det også veldig trygt å bytte avdeling. Alle de voksne i barnehagen vet godt hvem alle barna er og vi passer også andre avdelinger enn den vi er på. Dette er med på å lette overganger med at personalet kjenner barna fra før av.

- **Barnehage-skole**

Å begynne på skolen er en av de viktigste tingene som skjer i et barns liv. Noresund barnehage ligger kun et steinkast fra Nore-sund skole. Vi ser opp til skolen, vi går på tur dit og leker på uteplassen, vi låner gymsalen og ser ofte at de har gym på fotballbanen. Det er spennende å følge med på hva skolebarna driver med. Vi har også flere besøk på skolen når våren kommer, både gjennom barnehagen, men også med foreldre. Vi jobber med å forberede barna til skolestart og hjelper dem til å bli selvstendig. Vi øver på å spørre en voksen om hjelp, og vi veileder barna til å hjelpe hverandre om det er noe de selv kan ordne opp med.

«De eldste barna skal få mulighet til å glede seg til å begynne på skolen og oppleve at det er en sammenheng mellom barnehagen og skolen. Barnehagen skal legge til rette for at de eldste barna har med seg erfaringer.»

(R-17 s.33)

BARNEHAGE

SKOLE